

■ 3 нагоды

«ШМАТМОЎНАЯ» ФІЗІКА

У Гродне падрыхтавалі да друку руска-беларуска-нямецка-англійскі фізічны слоўнік

Спецыяльныя перакладныя слоўнікі для Гродзенскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Янкі Купалы не ў навіну. У 1999 годзе тут выдалі руска-беларускі фізічны слоўнік, які актыўна выкарыстоўваецца ў навучальнай рабоце, перакладчыцкай дзейнасці і ў выдавецтвах. А нядаўна падрыхтавалі да друку яго новы, дапрацаваны варыянт — чатырохмоўны руска-беларуска-нямецка-англійскі фізічны слоўнік. Ствараў гэты слоўнік гурт з васьмі навукоўцаў на чале з кіраўніком аўтарскага калектыву, доктарам філалагічных навук, прафесарам Паўлам СЦЯЦКО. Навуковы рэдактар — доктар фізіка-матэматычных навук, дырэктар Міжнароднага экалагічнага інстытута імя Д. Сахарава Сяргей МАСКЕВІЧ.

Многія чытачы «Звязды» добра ведаюць нашага слыннага навуказнаўца, захавальніка чысціні роднага слова Паўла Сцяцко. У яго творчай скарбонцы больш за 600 кніг і артыкулаў, а гэты слоўнік у Паўла Уладзіміравіча ўжо дванаццаты.

— Гэта ўнікальнае выданне, якое змяшчае каля 20 тысяч тэрмінаў з розных раздзелаў фізікі, а таксама сумежных навук — астрафізікі, біяфізікі, хіміі, матэматыкі, электратэхнікі, электронікі і іншых, — кажа Павел Сцяцко. — 3 матэрыялаў слоўніка чытачы даведваюцца пра адпаведнікі беларускіх слоў у самай актыўнай і пашыранай у інтэрнэце сусветнай мове — англійскай, а таксама нямецкай, якая звязвае Беларусь з нямецкамоўнымі краінамі — Германіяй, Даніяй, Нарвегіяй, Швецыяй і іншымі. Ну і, зразумела, тут і адпаведнікі да беларускіх тэрмінаў — словы з рускай мовы. А ў дадатку падаюцца звесткі пра фізікаў — лаўрэатаў Нобелеўскай прэміі.

— На каго гэты слоўнік разлічаны?

— Рэкамендуем яго студэнтам, аспірантам, выкладчыкам вышэйшых навучальных устаноў, навучэнцам ліцэяў, каледжаў, гімназій, вучням і настаўнікам агульнаадукацыйных школ, спецыялістам розных галін навукі і тэхнікі, перакладчыкам фізічнай літаратуры. Шмат карыснага ў гэтым даведніку знойдуць і аматары роднага слова, работнікі выдавецтваў, перыядычнага друку. Упэўнены, слоўнік варты таго, каб быць у кожнай навучальнай установе, у кожнай бібліятэцы.

Адзін з аўтараў слоўніка **Валянцін АСКІРКА** ўжо 15 гадоў выкладае студэнтам-купалаўцам фізіку на беларускай мове і на падставе ўласнага вопыту робіць выснову, што ніякіх праблем тут не існуе. Тым больш што ў фізічнай тэрміналогіі вельмі шмат інтэрнацыянальных слоў.

— Я выкарыстоўваю сваё права на выкладанне прадмета па-беларуску. Таксама на беларускай мове

Павел СЦЯЦКО і Валянцін АСКІРКА.

размаўляю са студэнтамі на перапынку, дасылаю ім заданні па электроннай пошце. Але пры гэтым не абмяжоўваю студэнтаў у мове зносінаў са мной. Гэта можа быць і руская, і беларуская мова. Таксама свабодна валодаю польскай і англійскай мовамі, — кажа Валянцін Аскірка. — Раблю ў кантактах са студэнтамі такую моўную платформу, што яна перастае быць нейкай выключна нацыянальнай, а становіцца, так бы мовіць, мультылінгвістычнай, мультыкультурнай. І яшчэ не пачуў ніводнага водгуку ад студэнтаў і ўжо выпускнікоў універсітэта, што бела-

руская мова камусьці перашкаджала ў разуменні фізікі.

— А ці не ўзнікае моўнага дыскамфорту ў замежных студэнтаў?

— Калі з фізікай добра ці дрэнна, то гэта не залежыць ад мовы выкладання прадмета, яна не з'яўляецца нейкай перашкодай. Хаця разумею, што для некаторых пэўны стрэс ёсць. У нас на факультэце вучацца туркменскія студэнты, і мне на занятках часта даводзіцца перакладаць для іх з беларускай мовы на рускую. Заўсёды патлумачу, што незразумела. Да таго ж, па сваёй ініцыятыве я раз

на тыдзень праводжу дадатковыя заняткі на рускай мове. Дарэчы, на апошняй сесіі два туркмены, з якімі я праводзіў заняткі па-беларуску і раз у тыдзень — дадаткова па-руску, з першага разу паспяхова здалі экзамен.

Яшчэ не пачуў ніводнага водгуку ад студэнтаў і ўжо выпускнікоў універсітэта, што беларуская мова камусьці перашкаджала ў разуменні фізікі.

Павел Сцяцко спадзяецца, што новы слоўнік паслужыць міжмоўнай камунікацыі і разам з тым папулярызацыі, пашырэнню прасторы карыстання роднай мовай. У бліжэйшых планах выданне і іншых кніг, якія падрыхтаваў Павел Уладзіміравіч: манаграфіі «Антрапымі Беларусі» і, у суаўтарстве, «Слоўніка прозвішчаў Гродзеншчыны».

«За высокія дасягненні ў прафесійнай дзейнасці, значны ўклад у развіццё і памнажэнне духоўнай і культурнай спадчыны беларускага народа» Павел Сцяцко ўзнагароджаны медалём Францыска Скарыны. А нядаўна Павел Уладзіміравіч уганараваны медалём «За заслугі перад Гродзенскім дзяржаўным універсітэтам імя Янкі Купалы». Віншuem!

Барыс ПРАКОПЧЫК.
prapokchik@zviazda.by

■ Асабісты прыклад

ПЕДАГОГ, БУДЗЬ ЧАЛАВЕКАМ!

АЗБУКА ПАВОДЗІНАЎ У САЦЫЯЛЬНЫХ СЕТКАХ

Вы калі-небудзь задаваліся пытаннем, а ці могуць настаўнікі сябраваць са сваімі вучнямі ў сацыяльных сетках, так бы мовіць, без шкоды для свайго іміджу і рэпутацыі? Адна з апошніх сумесных ініцыятыў Міністэрства адукацыі і мабільнага апэратара МТС якраз і заклікана дапамагчы педагогам разабрацца ва ўсіх дэталях і нюансах іх прысутнасці ў сацыяльных сетках.

— На жаль, даволі часта складваюцца сітуацыі, калі паводзіны педагогаў у інтэрнэце адрозніваюцца ад іх паводзінаў у рэальным жыцці. Між іншым, ад гэтага залежаць рэпутацыя настаўніка і давер да яго з боку вучняў. Калі профіль педагога ў сацыяльнай сетцы адкрыты для ўсіх, а вучні знаходзяцца ў спісе яго сяброў, а не ў закрытай групе; калі адсутнічае кантроль за ўступленнем у закрытую групу — усё гэта сур'ёзныя фактары рызыкі, — тлумачыць кіраўнік сацыяльных праектаў кампаніі МТС Ірына ГАЛУБЕНКА. — У віртуальнай рэчаіснасці мае вялікае значэнне, што, калі, каму і ў якой форме паведамляць, мае значэнне змест пасту, якімі мы дзелімся, змест фотаздымкаў — уся гэта інфармацыя дазваляе староннім людзям нас ацэньваць і рабіць пра нас пэўныя высновы. Таму вельмі важна, каб не было дысанансу паміж настаўнікам на ўроку і настаўнікам у сацыяльных сетках. Каб выключыць падобныя сітуацыі, зараз распрацоўваецца дапаможнік для педагогаў, у якім настаўнікам будучы расказаць пра тое, як ім трэба і, галоўнае, як не трэба паводзіць сябе ў «Аднакласніках», «УКантакце», «Фэйсбуку» і «Інстаграме».

Праект па адказных паводзінах настаўнікаў у інтэрнэце — толькі адзін з чатырох сацыяльна значных адукацыйных праектаў, што ўвайшлі ў пагадненне аб супрацоўніцтве паміж Міністэрствам адукацыі і найбуйнейшым мабільным апэратарам МТС. Гэты дакумент днямі падпісала міністр адукацыі Міхаіл ЖУРАУКОЎ

і генеральны дырэктар МТС Уладзімір КАРПОВІЧ.

У 2012 годзе кампанія МТС запусціла праект для вучняў малодшых класаў «Дзеці ў інтэрнэце». Яго тварам і нязменным настаўнікам стаў Георгій Калдун. Сёння сітуацыя такая, што дзеці ва ўзросце 7—11 гадоў праводзяць у сеціве ад 1 да 6 гадзін у суткі. І часцяком гэта адбываецца без бацькоўскага кантролю, што цягне за сабой розныя наступствы. Усяго за мінулы час бяспечным паводзінам у інтэрнэце былі навучаны больш як 3 тысячы школьнікаў. Але вялікая колькасць заявак ад школ і цікавасць з боку бацькоў і педагогаў сталі сігналам для таго, каб пашырыць рамкі гэтага праекта і ахапіць ім навучэнцаў не толькі з буйных гарадоў.

— У сувязі з гэтым мы прапанавалі новую форму. У ролі настаўнікаў цяпер будуць выступаць старшакласнікі, тым больш што ў пытаннях сучасных інтэрнэт-тэхналогій старэйшыя таварышы карыстаюцца ў дзятвы значна большым аўтарытэтам, чым, напрыклад, школьныя педагогі, асабліва настаўнікі старэйшага пакалення, — расказала Ірына Галубенка. — Георгій Калдун правядзе для іх майстар-класы, падзеліцца сваім досведам і сакрэтамі, як устанавіць кантакт з дзіцячай аўдыторыяй. Такім чынам будучы падрыхтаваныя 300 вучняў 10-х і 11-х класаў з усёй краіны. Яны і панясуць свае веды «ў народ»: у дапамогу ім будучы сайт deti.mts.by, сцэнарыі урока і дапаможныя матэрыялы, якія знаходзяцца ў свабодным і бясплатным доступе. Да канца бягучага года плануем ахапіць каля 5 тысяч школьнікаў.

Яшчэ адзін сумесны праект — правядзенне рэспубліканскага конкурсу, ініцыяванага Міністэрствам адукацыі. У аснове гэтага спаборніцтва — пошук свежых ідэй на тэму «Інфармацыйныя і мабільныя тэхналогіі для адукацыйнага працэсу». Праект будзе праводзіцца ў фармаце хакатону: аўтары цікавых ідэй пад кіраўніцтвам ментараў будуць дапрацоўваць свае ініцыятывы, прэзентаваць іх і абараняць. У МТС ужо ёсць паспяховы вопыт правядзення мерапрыемстваў у такім фар-

маце — на працягу двух гадоў кампанія праводзіць конкурс інавацый «Тэлекам Ідэя», і папулярнасць гэтага праекта расце штогод.

Сярод праектаў, здольных істотна ўдасканаліць адукацыйны працэс, — «Інавацыйная школа МТС» з прымяненнем спецыяльнай праграмы «Дзённік» для смартфонаў і планшэтаў. Гэта паўна-вартасная замена існуючым папяровым дзённікам і школьным журналам, інтэр-актыўная платформа для настаўнікаў, бацькоў і вучняў. Усе запісы, адзінкі і каментарыі адбываюцца ў рэжыме рэальнага часу, дазваляючы ўсім удзельнікам адукацыйнага працэсу быць у курсе паспяховасці і наведвальнасці заняткаў, а таксама атрымліваць рэкамендацыі з боку педагогаў.

Тэхнічнае абсталяванне школ цяпер аяраджае гатоўнасць настаўніка скарыстацца імі ў поўным аб'ёме. У частцы тэхнічнага аснашчэння нашых устаноў адукацыі, укаранення інфармацыйных распрацовак мы рухаемся досыць хутка, а вось з адпаведнай падрыхтоўкай педагогаў пакуль адстаём. Таму нам сёння неабходна больш працаваць над павышэннем матывацыі і кваліфікацыі прафесіяналізму настаўніка, — канстатуе міністр адукацыі Міхаіл ЖУРАУКОЎ. — Неўзабаве кожнае дзіця будзе прыходзіць у школу са сваім планшэтам і смартфонам. А школа павінна яму дапамагчы, забяспечыўшы якасны і карысны доступ у інтэрнэт. Галоўнае, каб у электроннай базе даных былі сканцэнтраваны рэсурсы, якія будуць карысныя і вучню, і настаўніку.

Міністр сувязі і інфарматызацыі Сяргей ПАПКОЎ лічыць пагадненне Міністэрства адукацыі і МТС прыкладам паспяховага дзяржаўна-прыватнага партнёрства. «Калі трэба акрэсліць нейкі фінішны пункт пагаднення, то ўсе тэхналагічныя задачы па забеспячэнні рэалізацыі функцый электроннай школы павінны быць завершаны да канца 2020 года», — рэзюмаваў ён.

Надзея НІКАЛАЕВА.
nikalaeva@zviazda.by

Центр Промышленной Оценки • Организация аукционов • Оценка всех видов имущества		
ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА		
Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки» , г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703	
Продавец	Несвижское РАЙПО , Минская обл., г. Несвиж, ул. Советская, 5/1	
Предмет аукциона		
Продаже на аукционе одним лотом подлежат объекты недвижимого имущества, расположенные по адресу: Минская обл., Несвижский р-н, г. Несвиж, ул. Сновская		
Наименование	Назначение	№ дома
Здание пункта шиномонтажа , общ. пл. 95,9 м.кв. , инв. номер 621/С-25213	Здание специализированное для ремонта и технического обслуживания автомобилей (в т.ч. автомобильные заправочные и газонаполнительные станции)	4/1
Гараж , общ. пл. 874,9 м.кв. , инв. номер 621/С-20772	Здание специализированное автомобильного транспорта	4/2
Контора автобазы , общ. пл. 377,2 м.кв. , инв. номер 621/С-20773	Здание административно-хозяйственное	4
Составные части и принадлежности	Целое одноэтажное кирпичное здание конторы автобазы с подвалом, двумя навесами, теневым навесом, крыльцом, учебным классом, пристройкой к учебному классу, мойкой, складом ГСМ, заправочной, щитовой, тремя уборными, водомером, воротами, калиткой, тремя покрытиями, двумя ограждениями	
Сведения о земельном участке	Земельный участок с кадастровым номером 624250100001004598, общей площадью 1,7707 га предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для обслуживания зданий и сооружений автобазы	
Обременения	Частичная аренда. Подробная информация размещена на сайте организатора аукциона www.cpo.by	
Начальная цена с НДС 20% – 406 003 рубля 32 копейки (4 060 033 200 белорусских рублей). Снижена на 10%		
Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с № 3012343260010 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК 153001739, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»		
Срок подписания договора купли-продажи	10 рабочих дней после проведения аукциона	
Условия оплаты предмета аукциона		
Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты за предмет аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи		
Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона, оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by		
Предыдущее извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звязда» от 13.04.2016		
Дата и время проведения аукциона	21.07.2016 в 15.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»	
Дата и время окончания приема документов	20.07.2016 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»	
Контактные телефоны	Тел.: +375 17-280-36-37; +375 29-317-95-42. E-mail: auction@cpo.by	